

ORİJİNAL MƏQALƏ

AÇIQ GİRİŞ (OPEN ACCESS)

PEDIATRİK ƏMƏLIYYATXANADA STRESSİN İDARƏ OLUNMASININ XƏSTƏ TƏHLÜKƏSİZLİYİ VƏ KOMANDA İŞİNƏ TƏSİRİ

Əliyeva İ.B.¹, Məmmədova F.M.²**Giriş.**

Əməliyyatxana mühiti səhiyyənin ən işlək və riskli sahələrindən biridir. Bu mühit cərrahi qrupların ahəngdar şəkildə birlikdə işləməsini, qərar vermə proseslərinin sürətlə davam etməsini və yüksək stress altında vəzifələri yerinə yetirməsini tələb etməsi ilə unikaldır [1, 2].

Bu şəraitdə komanda daxilində effektiv ünsiyyət və stressin idarə edilməsi təkcə işçilərin əqli və fiziki sağlamlığında deyil, həm də xəstələrin təhlükəsizliyində, cərrahi müvəffəqiyyətdə və daxili məhsuldarlıqda mühüm rol oynayır. Bir çox araşdırmalar göstərmişdir ki, əməliyyatxana komandaları arasında ünsiyyətin olmaması yüksək səviyyəli stress şəraitində səhv davranış riskini artırır, komanda birliyini zəiflədir və tükənməyə səbəb ola bilər [3, 4]. Bu məqalədə əməliyyatxanada komanda ünsiyyətinin əhəmiyyəti, ünsiyyət maneələri, stress mənbələri və həm fərdi, həm də təşkilat səviyyəsində stresin idarə olunması strategiyaları müzakirə olunur.

Açar sözlər: əməliyyat otağı, kəskin stress, xəstə təhlükəsizliyi, komanda işi, stressin idarə olunması, uşaq cərrahiyyəsi.

Giriş.

Əməliyyatxana mühiti səhiyyənin ən işlək və riskli sahələrindən biridir. Bu mühit cərrahi qrupların ahəngdar şəkildə birlikdə işləməsini, qərar vermə proseslərinin sürətlə davam etməsini və yüksək stress altında vəzifələri yerinə yetirməsini tələb etməsi ilə unikaldır [1, 2].

Bu şəraitdə komanda daxilində effektiv ünsiyyət və stressin idarə edilməsi təkcə işçilərin əqli və fiziki sağlamlığında deyil, həm də xəstələrin təhlükəsizliyində, cərrahi müvəffəqiyyətdə və daxili məhsuldarlıqda mühüm rol oynayır. Bir çox araşdırmalar göstərmişdir ki, əməliyyatxana komandaları arasında ünsiyyətin olmaması yüksək səviyyəli stress şəraitində səhv davranış riskini artırır, komanda birliyini zəiflədir və tükənməyə səbəb ola bilər [3, 4]. Bu məqalədə əməliyyatxanada komanda ünsiyyətinin əhəmiyyəti, ünsiyyət maneələri, stress mənbələri və həm fərdi, həm də təşkilat səviyyəsində stresin idarə olunması strategiyaları müzakirə olunur.

Yazışma üçün əlaqə:Əliyeva İ.B.¹, Məmmədova F.M.²

Bakı Sağlamlıq Mərkəzi 1, Azərbaycan Tibb Universiteti, II Uşaq xəstəlikləri kafedrası 2

**Azərbaycan Pediatriya
Jurnalı**

© APJ and The Author(s) 2026. **Open Access** This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License, which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as long as you give appropriate credit to the original author(s) and the source, provide a link to the Creative Commons licence, and indicate if changes were made. The images or other third party material in this article are included in the article's Creative Commons licence, unless indicated otherwise in a credit line to the material. If material is not included in the article's Creative Commons licence and your intended use is not permitted by statutory regulation or exceeds the permitted use, you will need to obtain permission directly from the copyright holder. To view a copy of this licence, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Tədqiqatın məqsədi əməliyyatxanada kəskin stressin və stresslə mübarizə mexanizmlərinin xəstə təhlükəsizliyinə, cərrahi komandanın ünsiyyətinə və komanda işinə təsirini elmi ədəbiyyat əsasında qiymətləndirmək olmuşdur. Xüsusi diqqət stressin cərrahi fəaliyyətin texniki və qeyri-texniki komponentlərinə, o cümlədən qərarvermə, situasiya məlumatlılığı, komanda koordinasiyası və kommunikasiya proseslərinə təsirinə yönəldilmişdir.

Materiallar və metodlar

Məqalə narrativ icmal xarakteri daşıyır və PRISMA yanaşmasının əsas prinsiplərinə uyğun şəkildə seçilmiş ədəbiyyat məlumatlarının təhlilinə əsaslanır. İcmal PRISMA qaydalarına uyğun aparılmış, PsycINFO, Ovid MEDLINE, EMBASE və Cochrane Database kimi elektron bazalarda axtarış həyata keçirilmiş. İcmala real və simulyasiya olunmuş cərrahi prosedurlar zamanı kəskin stressin həkimlərin texniki və qeyri-texniki fəaliyyətinə təsirini qiymətləndirən tədqiqatlar daxil edilmişdir. Riskin qiymətləndirilməsi tədqiqat dizaynından asılı olaraq Newcastle-Ottawa Scale, ROBINS-I və RoB 2 alətləri ilə aparılmışdır. Ümumilikdə 1445 mənbə müəyyən edilmiş, skrininq və uyğunluq mərhələlərindən sonra 19 tədqiqat daxil edilmişdir. 15 tədqiqat simulyasiya mühitində, 4 tədqiqat isə real əməliyyatxana şəraitində aparılmışdır.

Tədqiqatın nəticələri və müzakirə

Əldə olunan nəticələr göstərmişdir ki, kəskin stress cərrahi prosedurlar zamanı texniki bacarıqları zəiflədir: alətlərin idarə olunmasında səhvlər artır, hərəkətlərin səmərəliliyi azalır, prosedurun icra müddəti uzanır və ümumi texniki fəaliyyət aşağı düşür. Qeyri-texniki bacarıqlar sahəsində stress situasiya məlumatlılığı, qərarvermə, komanda daxilində ünsiyyət və

koordinasiya göstəricilərinə mənfi təsir göstərmişdir [2].

Əməliyyatxanada təhlükəsiz və effektiv fəaliyyət yalnız ayrı-ayrı mütəxəssislərin peşəkarlığından deyil, həm də onların vahid komanda kimi işləməsindən asılıdır. Cərrahlar, anestezioloqlar, əməliyyat tibb bacıları və yardımçı heyət eyni klinik məqsəd ətrafında birləşdikdə məlumatların dəqiq ötürülməsi, qərarların vaxtında qəbul edilməsi və bütün mərhələlərin koordinasiyalı şəkildə icrası xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Cərrahi proses zamanı baş verən səhvlərin mühüm hissəsi məhz kommunikasiya çatışmazlığı ilə əlaqələndirilir. Onan N. və həmmüəlliflərinin tədqiqatında (2019) əməliyyatxana şəraitində həkimlər və tibb bacıları arasında ünsiyyət çətinlikləri, həmçinin öz fikrini açıq və əsaslandırılmış şəkildə ifadə etmə bacarığı araşdırılmışdır. Müəlliflər belə nəticəyə gəlmişlər ki, kommunikasiya problemləri əməliyyatxana daxilində peşəkar harmoniyanı zəiflədir və komanda üzvləri arasında qarşılıqlı etimadın azalmasına səbəb ola bilər [1, 5].

Hər bir komanda işindəki kimi, əməliyyatxanada effektiv ünsiyyət təsadüfi deyil, sistemli şəkildə qurulmalıdır. Bu baxımdan əməliyyatdan əvvəl keçirilən brifinqlər, əməliyyat zamanı açıq və fasiləsiz informasiya mübadiləsi, eləcə də əməliyyatdan sonrakı debriefinqlər komandanın fəaliyyət keyfiyyətini artıran əsas vasitələr hesab olunur [5]. Xüsusilə SBAR (Situation, Background, Assessment, Recommendation) modeli kimi strukturlaşdırılmış kommunikasiya alətlərinin tətbiqi məlumatların qısa, aydın və ardıcıl şəkildə ötürülməsinə şərait yaradır. Bununla yanaşı, əməliyyatxana mədəniyyətində iyerarxik maneələrin azaldılması da vacibdir. Hər bir komanda üzvü, vəzifəsindən və təcrübə səviyyəsindən asılı olmayaraq, xəstə

təhlükəsizliyinə dair müşahidə və narahatlığını sərbəst şəkildə ifadə edə bilməlidir [6].

Müzakirə etdiyimiz əməliyyatxana mühitində ünsiyyəti çətinləşdirən bir sıra amillər mövcuddur. Bunlara zaman məhdudiyyəti, təcili cərrahi müdaxilələr, əməliyyat otağında səs-küy, fiziki mühitin mürəkkəbliyi, həmçinin dil və mədəniyyət fərqləri daxildir. Məsələn, sərt iyerarxik münasibətlər gənc tibb bacısının cərraha və ya komanda rəhbərinə sual verməkdən çəkinməsinə səbəb ola bilər. Bu isə vacib məlumatın gec çatdırılması və ya ümumiyyətlə nəzərə alınmaması ilə nəticələne bilər. Belə halların qarşısını almaq üçün açıq sual-cavab mühitinin formalaşdırılması və texnoloji kommunikasiya vasitələrinin, məsələn, səsli rabitə sistemlərinin qiymətləndirilməsi məqsədəuyğun hesab olunur [2, 7].

Əməliyyatxanada "səssizlik" deyil, təhlükəsiz şəkildə danışmaq mədəniyyəti təşviq edilməlidir. Bu yanaşma komanda üzvlərinə səhvləri, riskləri və şübhəli klinik vəziyyətləri vaxtında bildirməyə imkan verir. Beləliklə, fərdi səhvlərin gizlədilməsi deyil, onların komanda səviyyəsində təhlili və öyrənmə imkanına çevrilməsi ön plana çıxır [1, 8].

Xüsusi gərginliklə səciyyələnən əməliyyatxanada fəaliyyət göstərən işçilər, xüsusilə tibb bacıları üçün stress yalnız yüksək iş yükü ilə məhdudlaşmır. Təcili əməliyyatlar, uzunmüddətli cərrahi müdaxilələr, komanda daxilində anlaşılmaqlar, vaxtın düzgün idarə olunmaması və fiziki mühitin əlverişsizliyi stress səviyyəsini artıran əsas amillərdəndir [5, 6]. Uzunmüddətli stress isə tükenmişlik sindromu, iş məmnunluğunun azalması, diqqət və qərarvermə qabiliyyətinin zəifləməsi, nəticədə isə xəstə təhlükəsizliyinə mənfi təsir göstərən

səhvlərin artması ilə müşayiət oluna bilər [8, 9].

Ətraf mühit faktorları da stressin formalaşmasında mühüm rol oynayır. Güclü işıqlandırma, uzun müddət eyni vəziyyətdə qalmaq, qeyri-erqonomik iş şəraiti və fasilələrin məhdudluğu işçilərin həm fiziki, həm də psixoloji resurslarını tükəndirə bilər. Bu vəziyyət yuxu pozğunluğu, narahatlıq, emosional yorğunluq və motivasiyanın azalması kimi nəticələrə gətirib çıxara bilər [10].

Stressin idarə olunması həm fərdi, həm də təşkilati səviyyədə həyata keçirilməlidir. Fərdi səviyyədə nəfəs məşqləri, relaksasiya üsulları, müntəzəm fiziki aktivlik, istirahət rejiminin qorunması və sosial dəstək mühüm rol oynayır. Güler Ö, Karahan E. (2021) vurğulamışdılar ki, təşkilati səviyyədə ədalətli növbə cədvəlinin hazırlanması, dəstəkləyici rəhbərlik üslubu, psixoloji məsləhət xidmətlərinin əlçatanlığı və komanda kommunikasiya təlimlərinin təşkili effektiv yanaşmalar hesab olunur [5]. Bu tədbirlər işçilərin tükenmə riskini azalda, iş mühitində psixoloji təhlükəsizliyi gücləndirə və komanda həmrəyliyini artırmağa kömək edə bilər.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən hazırlanmış "Təhlükəsiz Cərrahiyyə Yoxlama Siyahısı" (2009) əməliyyatxanada komanda ünsiyyətini sistemləşdirən mühüm vasitələrdən biridir. Bu yoxlama siyahısı əməliyyatın əsas mərhələlərində xəstənin, prosedurun, risk faktorlarının və komanda üzvlərinin rolunun dəqiqləşdirilməsinə imkan verir. Türkiyədə aparılmış tədqiqatlarda onun müntəzəm tətbiqinin komanda birliyini, məlumat mübadiləsini və xəstə təhlükəsizliyini gücləndirdiyi bildirilmişdir [7, 11]. Yoxlama siyahısından istifadə yalnız texniki nəzarət mexanizmi kimi deyil, həm də komanda üzvləri arasında qarşılıqlı etimadı artıran

kommunikasiya aləti kimi qiymətləndirilməlidir.

Pediatrik cərrahiyyədə stress problemi yalnız əməliyyatxana komandasının fəaliyyəti ilə məhdudlaşmır; bu proses uşağın psixoloji vəziyyətinə, valideynlərin emosional reaksiyasına və perioperativ kommunikasiya mühitinə də birbaşa təsir edir. Ma və həmmüəlliflərin (2025) fikrinə görə, uşaqlar əməliyyat öncəsi dövrdə tanımadıqları mühit, tibbi avadanlıqlar, ağrı qorxusu və prosedurun nəticəsi ilə bağlı qeyri-müəyyənlik səbəbindən yüksək narahatlıq yaşaya bilərlər. Xüsusilə kiçik yaşlı uşaqlarda cərrahi prosesin mahiyyətini tam dərk etməmək preoperativ təşvişi daha da artırır [12]. Pediatrik xəstələrdə narahatlığın artması əməliyyatdan sonrakı bərpa prosesinə də mənfi təsir göstərə bilər. Ədəbiyyatda yüksək preoperativ narahatlıq səviyyəsinin daha uzun bərpa müddəti, ağrı hissinin güclənməsi və xəstəxana təcrübəsinin mənfi emosional yaddaş kimi formalaşması ilə əlaqəli olduğu bildirilir. Bu baxımdan uşağın yaşına, inkişaf mərhələsinə, əvvəlki tibbi təcrübəsinə və ailə mühitinə uyğun fərdiləşdirilmiş yanaşma pediatrik cərrahiyyədə xəstə təhlükəsizliyinin mühüm komponenti kimi qiymətləndirilməlidir [13].

Valideyn və ailə üzvlərinin narahatlığı da pediatrik əməliyyat prosesində ayrıca nəzərə alınmalıdır. Uşağın cərrahi müdaxiləyə reaksiyası çox vaxt valideynin emosional vəziyyəti, davranış tərzini və tibbi heyətlə kommunikasiya səviyyəsi ilə sıx əlaqəlidir. Əməliyyatın gedişi, mümkün ağırlaşmalar və gözlənilən nəticələr barədə kifayət qədər məlumat verilmədikdə ailədə qeyri-müəyyənlik və stress artır. Buna görə pediatrik əməliyyatlarda yalnız uşağa deyil, valideynlərə də aydın, mərhələli və emosional baxımdan dəstəkləyici məlumatlandırma aparılmalıdır. Mövcud ədəbiyyat pediatrik cərrahiyyədə

narahatlığın azaldılması üçün qeyri-farmakoloji müdaxilələrin əhəmiyyətini vurğulayır. Preoperativ maarifləndirmə, oyun terapiyası, valideynin yanında olması, musiqi terapiyası, psixoloji dəstək, diqqəti yayındıran vasitələr və virtual reallik texnologiyalarından istifadə uşaqların əməliyyatla bağlı qorxusunu azaltmağa kömək edə bilər. Bu strategiyalar əməliyyatxana komandasının stressini azaltmaqla yanaşı, komanda-ailə-uşaq üçbucağında etibarlı ünsiyyət mühiti yaradır və pediatrik xəstələr üçün daha təhlükəsiz, humanist və dəstəkləyici cərrahi təcrübə formalaşdırır [13, 14].

Nəticə etibarilə, əməliyyatxanada uğur yalnız texniki bacarıqlarla deyil, həm də komanda daxilində səmərəli ünsiyyət, əməkdaşlıq və balanslaşdırılmış stress idarəçiliyi ilə müəyyən olunur. Son sistemik icmal məlumatları da göstərir ki, kəskin stress cərrahi komandanın fəaliyyətinə mənfi təsir göstərə bilər. Buna görə də stressin idarə olunması və təhlükəsiz kommunikasiya mühitinin yaradılması xəstə təhlükəsizliyi proqramlarının ayrılmaz hissəsi kimi nəzərdən keçirilməlidir.

Yekun

Ədəbiyyat məlumatları əməliyyatxanada (xüsusən də, pediatrik sahədə) stressin idarə edilməsinin yalnız personalın psixoloji rifahı üçün deyil, həm də komanda fəaliyyətinin keyfiyyəti və xəstə təhlükəsizliyi baxımından strateji əhəmiyyət daşıdığını göstərir. Stressin vaxtında tanınması, strukturlaşdırılmış komanda ünsiyyəti, əməliyyatın brifinq, əməliyyatdan sonrakı debriefinq, simulyasiya təlimləri və təhlükəsiz cərrahiyyə yoxlama siyahılarının sistemli tətbiqi əməliyyatxana mühitində risklərin azaldılmasına töhfə verə bilər.

Ədəbiyyat

- Onan N, Işık Andsoy İ, Görücü R. Ameliyathanede Çalışan Hekim ve Hemşirelerin İletişimde Yaşadıkları Sorunlar ve Öfke İfade Tarzlarının Belirlenmesi. OTJHS. 2019;4(1):24-36. doi:10.26453/otjhs.423553
- Tam A, Bateman S, Buckingham G, Wilson M, Melendez-Torres GJ, Vine S, Clark J. The effects of stress on surgical performance: a systematic review. Surg Endosc. 2025 Jan;39(1):77-98. doi: 10.1007/s00464-024-11389-3. Epub 2024 Dec 3. PMID: 39627555; PMCID: PMC11666721.
- Tjugum V, Kolstad LR, Larsen MH, Steindal SA. Psychosocial Factors That Influence Occupational Stress in Operating Room Nurses' Working Environment: A Scoping Review. Workplace Health Saf. 2026 Mar;74(3):107-123. doi: 10.1177/21650799251377451. Epub 2025 Nov 6. PMID: 41195535; PMCID: PMC12861551.
- Çam R, Gezer N, Boyacıoğlu N, Öztürk MH. Ameliyathane Hemşirelerinin Stres Kaynaklarının Belirlenmesi. HBD. 2020;3(3):14-21. <https://izlik.org/JA49NT24WT>
- Güler Ö, Karahan E. Cerrahi ekibin ameliyathanedeki yönetsel tutumlarının belirlenmesi ve iş doyumuna etkisi. Jaren. 2023;9(2):127-137. doi:10.55646/jaren.2023.78553
- Shrivastava SR, Chong SV, Bobhate PS. Facilitating effective communication through the adoption of SBAR tool in medical training. J Educ Health Promot. 2025 Jul 4;14:249. doi: 10.4103/jehp.jehp_1213_24. PMID: 40772072; PMCID: PMC12327704.
- Gökay P, Taştan S, Ayhan H et al. Dünya sağlık örgütü güvenli cerrahi kontrol listesinin kullanımı: sistematik inceleme. Gulhane Med J. 2016;58(2):136-142. doi:10.5455/gulhane.171680
- Arad D, Finkelstein A, Rozenblum R, Magnezi R. Patient safety and staff psychological safety: A mixed methods study on aspects of teamwork in the operating room. Front Public Health. 2022 Dec 23;10:1060473. doi: 10.3389/fpubh.2022.1060473. PMID: 36620282; PMCID: PMC9816421.
- Ackah V. A., Kwashie A. A. (2023). Exploring the sources of stress among operating theatre nurses in a Ghanaian teaching hospital. International Journal of Africa Nursing Sciences, 18, Article 100540. 10.1016/j.ijans.2023.100540
- Yalçın Akgül G, Aksoy N. The Relationship Between Organizational Stress Levels and Patient Safety Attitudes in Operating Room Staff. J Perianesth Nurs. 2021 Oct;36(5):499-506. doi: 10.1016/j.jopan.2020.11.002. Epub 2021 Aug 2. PMID: 34353723.
- Ambulkar R, Ranganathan P, Salunke K, Savarkar S. The World Health Organization Surgical Safety Checklist: An audit of quality of implementation at a tertiary care high volume cancer institution. J Anaesthesiol Clin Pharmacol. 2018 Jul-Sep;34(3):392-398. doi: 10.4103/joacp.JOACP_328_17. PMID: 30386026; PMCID: PMC6194824.
- Ma X, Zhang Z, Bao Y, Zhao H. Impact of pediatric surgery on anxiety in children and their families and coping strategies: a narrative review. Transl Pediatr. 2025 Apr 30;14(4):718-727. doi: 10.21037/tp-2025-10. Epub 2025 Apr 10. PMID: 40386357; PMCID: PMC12079698.
- Bromfalk Å, Hultin M, Myrberg T, et al. Postoperative recovery in preschool-aged children: A secondary analysis of

a randomized controlled trial comparing premedication with midazolam, clonidine, and dexmedetomidine. Paediatr Anaesth 2023;33:962-72. 10.1111/pan.14740

14. Li X, Qiao XF, Sun L, et al. Application of situational adaptation training

combined with childlike nursing for children undergoing tonsillectomy or adenoidectomy. Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2021;145:110707. 10.1016/j.ijporl.2021.110707

ВЛИЯНИЕ УПРАВЛЕНИЯ СТРЕССОМ В ПЕДИАТРИЧЕСКОЙ ОПЕРАЦИОННОЙ НА БЕЗОПАСНОСТЬ ПАЦИЕНТА И КОМАНДНУЮ РАБОТУ

Алиева И.Б.¹, Мамедова Ф.М.²

Бакинский Центр Здоровья¹

Азербайджанский Медицинский Университет, кафедра Детских болезней II²

Резюме

Цель исследования: на основе данных научной литературы оценить влияние острого стресса и механизмов преодоления стресса в педиатрической операционной на безопасность пациента, коммуникацию хирургической команды и командную работу.

Материалы и методы. На основании анализа литературных данных, отобранных в соответствии с основными принципами подхода PRISMA, был использован систематический обзор, посвященный изучению влияния стресса на выполнение хирургических вмешательств. В обзор были включены исследования, оценивающие влияние острого стресса на технические и нетехнические навыки в условиях реальной и симулированной хирургической практики.

Результаты показывают, что острый стресс ослабляет технические компоненты хирургической деятельности, может приводить к увеличению числа ошибок при работе с инструментами, снижению эффективности движений и увеличению продолжительности процедуры. С точки зрения нетехнических навыков стресс оказывает отрицательное влияние на ситуационную осведомленность, принятие решений, координацию команды и процессы коммуникации. В условиях реальной операционной периоды высокого стресса также были связаны с увеличением количества ошибок и ослаблением командной работы. Заключение. В педиатрической хирургии проблема стресса не ограничивается только деятельностью операционной команды; данный процесс также непосредственно влияет на психологическое состояние ребенка, эмоциональную реакцию родителей и среду периоперационной коммуникации, что требует специальных мероприятий, направленных на снижение негативного влияния указанных факторов.

Ключевые слова: операционная, острый стресс, безопасность пациента, командная работа, управление стрессом, педиатрическая хирургия.

THE IMPACT OF STRESS MANAGEMENT IN THE PEDIATRIC OPERATING ROOM ON PATIENT SAFETY AND TEAMWORK

Aliyeva I.B.¹, Mammadova F.M.²

Baku Health Center¹

Azerbaijan Medical University, Department of Children's Diseases II²

Summary

The aim of the study is to evaluate, based on scientific literature, the impact of acute stress and stress-coping mechanisms in the pediatric operating room on patient safety, communication within the surgical team, and teamwork.

Materials and methods. Based on an analysis of literature data selected in accordance with the main principles of the PRISMA approach, a systematic review investigating the effect of stress on surgical performance was used. The review analyzed studies assessing the impact of acute stress on technical and non-technical skills in real and simulated surgical settings.

The results show that acute stress impairs the technical components of surgical performance and may lead to an increased number of errors in instrument handling, reduced efficiency of movements, and prolonged procedure duration. In terms of non-technical skills, stress negatively affects situational awareness, decision-making, team coordination, and communication processes. In real operating room settings, periods of high stress have also been associated with an increased number of errors and weakened teamwork.

Conclusion. In pediatric surgery, the problem of stress is not limited to the activities of the surgical team; it also directly impacts the child's psychological state, the parents' emotional response, and the perioperative communication environment, requiring specific measures aimed at mitigating the negative impact of these factors.

Keywords: operating room, acute stress, patient safety, teamwork, stress management, pediatric surgery.